

MÅRTEN MELIN, STINA HJELM

SIDAN 1

Läskiga huset, tvättstugan

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Boken handlar om Jina och Sam som är ensamma hemma i ett hus de nyss har flyttat in i. Jina har lovat mamma att hämta tvätten i tvättstugan. Deras granne, fru Jansson, har berättat för dem att man inte får vara i tvättstugan efter klockan tio på kvällen. Jina glömmer bort tiden och plötsligt är klockan halv elva. Jina bestämmer sig för att smyga upp till tvättstugan ändå. På vägen upp hör hon hur någon andas bakom henne. Jina blir superrädd och springer upp i tvättstugan och låser dörren. Vem var det som jagade henne i trappan?

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna. (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare

SAMMANFATTA TEXT

Ett stort ordförråd underlättar läsförståelsen. Detta är ett sätt att arbeta med textens ord.

Instruktion

Låt eleverna välja tre ord ur texten. Läraren skriver orden i de översta rutorna. Sedan ska eleverna göra en lista på allt de kommer att tänka på när de hör orden. Ni kan komma på orden gemensamt och sedan skriver eleverna sina tankar. Låt därefter eleverna jämföra med en kompis innan ni slutligen diskuterar orden i gruppen.

SPRINGDIKTAMEN

Här är ett utdrag ur boken *Läskaiga huset, tvättstugan*. Skriv ut texten och sätt upp den på en dörr eller vägg utanför klassrummet. Dela sedan in eleverna i par eller smågrupper, beroende på hur många ni är. En i gruppen (sekreteraren) ska börja skriva, de andra är löpare.

Löparna ska en i taget springa ut i korridoren, memorera så mycket som möjligt av texten, springa tillbaka till sekreteraren och berätta det de kommer ihåg. Löparna får springa tillbaka hur många gånger som helst. Man får dock inte stå vid pappret och skrika det man läser.

När alla i gruppen utom den som skriver har sprungit en gång, byter man sekreterare. Eleverna ska försöka hålla igång samtalet i gruppen så att övriga grupper inte hör.

När grupperna är klara går ni igenom texten, antingen alla tillsammans eller gruppvis med exempeltexten nära till hands. Prata om det grupperna missade/klarade av eller det som blev annorlunda/likadant. Detta är en övning som ställer krav på samarbetsförmåga och läsförmåga. Det tränar arbetsminnet och skrivförmågan.

Vi ska vara ensamma ikväll.

– Jag tycker fru Jansson är lite läskig, sa Sam.

Man fick ju inte vara i tvättstugan efter tio.

Någon andades, precis bakom mig!

Framför mig stod en gammal kvinna i svarta kläder.

Det var en riktig häxa som stod framför mig!

Häxan rusade efter mig.

Var det fru Jansson jag hade mött i tvättstugan?

FÖRFATTAREN

Är det viktigt som läsare att veta något om författaren? Ibland finns det ett foto på författaren och en kort beskrivning av hen i början av boken. För många läsare är det viktigt. De kan kanske med ledning av det de vet om författaren se anledningar till att just hen har skrivit boken och bättre förstå de personer, den miljö och den tid som skildras.

Dela in eleverna i grupper och låt dem leta fakta om bokens författare. Eleverna ska skriva en kort beskrivning, gärna med ett foto. Elevernas beskrivningar kan samlas i en bok tillsammans med beskrivningar av andra författare.

BOKPRAT MED HJÄLP AV EN TÄRNING

Använd en tärning för att göra bokdiskussionen roligare. Skriv de sex frågorna och instruktionerna på tavlan och låt eleverna slå tärningen.

1. Beskriv miljön.
2. Vilka likheter och vilka skillnader finns det mellan dig och huvudpersonerna?
3. Beskriv bokens handling.
4. Finns det något i boken du tycker är konstigt?
5. Vilken person i boken skulle du vilja vara kompis med? Berätta varför.
6. Gjorde du en koppling till dig själv eller till någon annan text du har läst?

FACIT

Läsförståelse

Kapitel 1

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. På vilken våning bor Jina och Sam?
Jina och Sam bor på första våningen.
2. Vad är det med fru Jansson som gör att Sam tycker att hon är läskig?
Sam tycker att fru Jansson låter som en häxa när hon skrattar.
3. Vad ska Jina göra vid halv nio?
Jina ska gå upp till tvättstugan och hämta tvätten vid halv nio.
4. Varför ska Jina och Sam vara ensamma hemma?
De ska vara ensamma hemma för att deras mamma ska på fest.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

5. Vart är Jina och Sam på väg när de möter fru Jansson i trappan?
Jina och Sam är på väg till sin lägenhet när de möter fru Jansson.
6. Vad gör Jina och Sam som är lite busigt?
Jina och Sam tittar på en läskig film fast mamma säger att de inte ska det.

Analyserande frågor

7. Titta på bilden på sidan 7. Hur tycker du att man kan se att Sam inte riktigt gillar fru Jansson?
Eget svar.
8. Vad tycker du det är i texten som gör att man kan gissa att något kommer att hända i tvättstugan?
Eget svar.

Kapitel 2

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

9. Vad gjorde Jina och Sam innan de tittade på film?
Innan Jina och Sam tittade på film åt de pizza och spelade på Playstation.
10. Hur mycket var klockan när Jina kom på att hon hade glömt tvätten?
Klockan var halv elva när Jina kom på att hon hade glömt tvätten.
11. Varför hade Jina inga skor på sig när hon gick upp till tvättstugan?
Jina hade inga skor på sig för hon ville smyga så att ingen hörde henne i trappan.
12. Var skulle mammas svarta byxor hänga?
Mammas svarta byxor skulle hänga på tvättlinan.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

13. Varför höll Sam för ögonen ibland när de tittade på filmen?
Sam höll för ögonen för att han tyckte att filmen var läskig.
14. Vad var det som gjorde att Jina låste dörren när hon kom in i tvättstugan?
Jina låste dörren till tvättstugan för att hon kände att någon jagade henne och hon ville inte att den personen skulle komma in i tvättstugan.

Analyserande frågor

15. Var tror du att byxorna är?
Eget svar.
16. Vem tror du det är som skrämmer Jina?
Eget svar.
17. Vad står det i kapitlet som gör att man förstår att Jina är rädd fast det inte står att hon är rädd?
Ett exempel på hur man förstår detta är att det står att Jinas hjärta slog så hårt att det höll på att gå sönder.

Kapitel 3

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

18. Varför får Jina inte tillbaka mammas svarta byxor?
Jina får inte tillbaka mammas svarta byxor för att häxan tog dem som betalning för att Jina var i tvättstugan efter klockan tio.
19. Vem liknade kvinnan som stod framför Jina?
Kvinnan som stod framför Jina liknade fru Jansson.
20. Vad gjorde Jina för att få tillbaka mammas byxor?
Jina sa att byxorna var gamla och att de var håll i dem.
21. Hur kunde Jina se i tvättstugan fast lampan var släckt?
Jina kunde se tack vare att månen lyste in genom fönstret.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

22. Hur förstår Jina att det är en riktig häxa som står framför henne?
Jina förstår att det är en riktig häxa när häxan svingar sitt trollspö och vips så är mammas byxor i tvättkorgen istället för på häxan.

Analyserande fråga

23. Jina tyckte att häxan såg stark ut. Titta på bilden på sidan 20. Vad tror du det är som gör att Jina tycker så?
Eget svar.

Kapitel 4

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

24. Varför såg häxan ingenting?
Häxan såg inget för Jina hade slängt sin röda tröja över huvudet på henne.
25. Vad ville häxan förvandla Jina till?
Häxan ville förvandla Jina till en katt.
26. Varför öppnade Sam dörren?
Sam öppnade dörren för att se om det verkligen var en häxa utanför.

27. Vad händer på bilden. Berätta.

Eget svar.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

28. Vem tror du det är som ringer på dörren?

Eget svar.

Analyserande fråga

29. Om det hade funnits en bild till i det här kapitlet, hur tycker du då att den bilden skulle se ut?

Eget svar.

Kapitel 5

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

30. Varför berättade inte Jina för mamma vad som hade hänt i tvättstugan?

Jina berättade inte för mamma vad som hade hänt i tvättstugan för mamma skulle ändå inte tro på henne.

31. Varför trodde mamma att Jina kunde ha glömt sin röda tröja i tvättstugan?

Mamma trodde att Jina hade glömt sin röda tröja i tvättstugan för att Jina tyckte att det var lite kusligt i tvättstugan.

32. Vad var det som gjorde att Jina misstänkte att det var fru Jansson som var häxan i tvättstugan?

Jina misstänkte att det var fru Jansson för hon hade en vårta på näsan precis som häxan.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

33. Varför ska Jina aldrig mer vara uppe i tvättstugan efter klockan tio på kvällarna?
Jina ska aldrig mer vara uppe i tvättstugan efter klockan tio för man kan störa grannarna då.

Analyserande frågor

34. Varför tror du att mamma blev lite upprörd när Sam frågade om fru Jansson var en häxa?
Eget svar.
35. Vad tycker du om slutet av boken? Om du var författare, hade du då skrivit ett annat slut?
Eget svar.
36. Adjektiv beskriver hurdant något är. Skriv tre adjektiv om boken.
Eget svar.

Knasiga meningar

1. upp vi granne mötte I fru Jansson. vår trappan
I trappan upp mötte vi vår granne fru Jansson.
2. häxa en Hon som hon skrattar. låter när
Hon låter som en häxa när hon skrattar.
3. svart Glöm byxor. mina inte
Glöm inte mina svarta byxor.
4. mamma åt pizzan Först vi gjort i som ordning.
Först åt vi pizzan som mamma gjort i ordning.
5. precis bakom Någon mig! andades
Någon andades precis bakom mig!
6. slog jag sönder. Mitt så trodde hjärta skulle det gå
Mitt hjärta slog så att jag trodde det skulle gå sönder.
7. byxorna? jag Hur få skulle tillbaka
Hur skulle jag få tillbaka byxorna?
8. syntes röda under tröja byxor. mammas Min
Min röda tröja syntes under mammas byxor.

TIPSKUPONG

I meningarna saknas ett ord. Vilket ord saknas? Markera rätt ord och fyll i tipskupongen.

A. Jina är Sams ...

1. lillasyster x. mamma **2. storasyster**

B. Jina och Sams mamma ska på ...

1. fest x. jobbet 2. bio

C. Sam tycker att fru Jansson är ...

1. rolig **x. läskig** 2. sur

D. Man får inte vara i tvättstugan efter klockan ...

1. nio **x. tio** 2. elva

E. Jina och Sam äter ...

1. pizza x. hamburgare 2. korv med bröd

F. Jina lägger alla kläderna i en ...

1. påse x. kartong **2. korg**

G. Jina springer som en ... ner för trapporna när hon jagas av häxan.

1. blix x. pil 2. snigel